

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģistrācijas Nr.LV 90000048152, Pils iela 16, Sigulda, Siguldas novads, LV-2150
tālrunis: 67970844, e-pasts: pasts@sigulda.lv
www.sigulda.lv

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Siguldā

2020. gada 17. decembrī

Nr. 37

Apstiprināti
ar Siguldas novada pašvaldības domes
lēmumu (prot. Nr. 15, 11.§)

“Grozījumi Siguldas novada pašvaldības domes 2014. gada 1.oktobra saistošajos noteikumos Nr. 19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā””

Izdoti saskaņā ar likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 1.panta otrās daļas 9.¹ punktu, 2.¹ daļu, 2.panta 8.¹ daļu, 3.panta pirmo, 1.⁴ un 1.⁶ daļu

1. Izdarīt Siguldas novada pašvaldības domes 2014.gada 1.oktobra saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā” šādus grozījumus:

- 1.1. izteikt 2.punktu šādā redakcijā:

- “2. Nekustamā īpašuma nodokļa objektiem tiek piemērotas likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli” noteiktās likmes, izņemot šādus gadījumus:

- 2.1. par neapstrādātu lauksaimniecībā izmantojamo zemi tiek piemērota paaugstinātā likme 3% no kadastrālās vērtības. Ja neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes vienības daļa zemesgrāmatā reģistrēta attiecīgā kopīpašnieka lietošanā, paaugstinātā likme tiek piemērota attiecīgā kopīpašnieka īpašumā esošajai domājamai daļai;

- 2.2. par fizisko personu īpašumā, tiesiskajā valdījumā vai lietošanā esošajiem objektiem - dzīvokļa īpašuma sastāvā esošai ēkas daļai, kuras lietošanas veids ir dzīvošana, un šai daļai piekrītošajai koplietošanas telpu platībai un viena dzīvokļa mājām, ja šie objekti netiek izmantoti saimnieciskās darbības veikšanai, izņemot dārza mājas, vasarnīcas un ekspluatācijā nenodotās ēkas (jaunbūves), kuru būvniecībā nav pārsniegts normatīvajos aktos noteiktais kopējais būvdarbu veikšanas ilgums, ja objektā taksācijas gada 1.janvārī plkst.0.00 dzīvesvieta nav deklarēta nevienai personai, piemēro likmi 1,5% no objekta kadastrālās vērtības, izņemot:

- 2.2.1 ja objektā - dārza mājas un vasarnīcas ar kopējo platību lielāku par 40 m² - taksācijas gada 1.janvārī plkst.0.00 dzīvesvieta nav deklarēta nevienai personai, piemēro likmi 0,6% no objekta kadastrālās vērtības;

- 2.2.2 ja objektā vienīgā dzīvesvietu deklarējusī persona ir mirusi, vienu taksācijas gadu pēc personas nāves turpina piemērot likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli” noteikto likmi;

2.2.3 ja taksācijas gada laikā mainās objekta lietošanas veids no nedzīvojamā uz dzīvojamo, likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli” noteiktās likme objektam tiek piemērota, sākot ar nākamo mēnesi pēc dienas, kad objektā dzīvesvietu deklarējusi vismaz viena persona;

2.2.4 divu vai vairāku dzīvokļu mājām, kas nav sadalītas dzīvokļa īpašumos, kā arī telpu grupām nedzīvojamās ēkās, kuru lietošanas veids ir dzīvošana, likumā noteikto nekustamā īpašuma nodokļa likmi piemēro, pieņemot, ka vienai dzīvesvietu deklarējušajai personai piekrīt 30 m² no mājas daļas, kuras lietošanas veids ir dzīvošana un kura netiek izmantota saimnieciskās darbības veikšanai, un šai daļai piekrītošo koplietošanas telpu platību (ja ēka ir kadastrāli uzmērīta).”

2. Šie saistošie noteikumi piemērojami no 2019.gada 1.janvāra.

Priekšsēdētājs

(paraksts)

U. Mitrevics

Paskaidrojuma raksts

Siguldas novada pašvaldības domes saistošajiem noteikumiem Nr.37 “Grozījumi 2014.gada 1.oktobra Siguldas novada pašvaldības domes saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā””

Paskaidrojuma raksta sadaļas	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	<p>Siguldas novada pašvaldībā saņemta Latvijas republikas tiesībsarga 01.12.2020. vēstule Nr.1-8/37 “<i>Par diskriminējošu tiesību normu 01.10.2014. Siguldas novada pašvaldības saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā”</i>”, kurā Tiesībsargs norāda turpmāk minēto:</p> <p><i>“Tiesībsargs, pamatojoties uz I.R. iesniegumu, ir iepazīinies ar Siguldas novada pašvaldības 01.10.2014. saistošajiem noteikumiem Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā”, kur to 2.2. punkts paredz noteikt nekustamā īpašuma nodokļa likmi fizisko personu īpašumā, tiesiskajā valdījumā vai lietošanā esošajiem objektiem.</i></p> <p><i>Proti, Saistošo noteikumu Nr.19 (turpmāk – Saistošie noteikumi) 2.punkts nosaka, ka nekustamā īpašuma nodokļa objektiem tiek piemērotas likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli” noteiktās likmes, izņemot šādus gadījumus:</i></p> <p><i>2.1. (..);</i></p> <p><i>2.2. par fizisko personu īpašumā, tiesiskajā valdījumā vai lietošanā esošajiem objektiem - dzīvokļa īpašuma sastāvā esošai ēkas daļai, kuras lietošanas veids ir dzīvošana, un šai daļai piekrītošajai koplietošanas telpu platībai un viena dzīvokļa mājām, ja šie objekti netiek izmantoti saimnieciskās darbības veikšanai, izņemot dārza mājas, vasarnīcas un ekspluatācijā nenodotās ēkas (jaunbūves), kuru būvniecībā nav pārsniegts normatīvajos aktos noteiktais kopējais būvdarbu veikšanas ilgums, ja objektā taksācijas gada 1.janvārī plkst.0.00 dzīvesvieta nav deklarēta nevienai pilngadīgai personai, piemēro likmi 1,5% no objekta kadastrālās vērtības, izņemot (..)</i></p> <p><i>Ņemot vērā Saistošo noteikumu 2.2.punktu, I.R. īpašumā esošajiem dzīvokļiem Siguldā, [1.adrese] un [2.adrese], ir piemērota 1,5% nodokļa likme. Pamatojums tam – katrā no īpašumiem uz 2020.gada 1.janvāri bija deklarēti I.R. nepilngadīgie bērni.</i></p> <p><i>Abus I.R. apstrīdēšanas iesniegumus par piemēroto nekustamā īpašuma nodokļa likmi (Nr.20-813 un Nr.20-814) pašvaldība atstājusi spēkā. I.R. vērsusies tiesā.</i></p> <p><i>[1] Nevērtējot I.R. iesniegumu individuālā kārtā, tiesībsargs norāda, ka ievērojot likumdevēja piešķirto pilnvarojumu un likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 3.1panta pirmās daļas 1.punktā nostiprināto objektīvā grupējuma principu, pašvaldība ir tiesīga noteikt atšķirīgas nodokļa likmes dažādiem nodokļa maksātājiem un dažādiem nodokļa</i></p>

objektiem, tomēr tas darāms, ievērojot citus spēkā esošos tiesību aktus.

Pēc būtības deklarētā dzīvesvieta ir objektīvs kritērijs atšķirīgu nekustamā īpašuma nodokļa likmju piemērošanai, tomēr saskaņā ar pašvaldības Saistošo noteikumu Nr.19 2.2.punktu, ir paredzēts, ka nekustamā īpašuma nodokļa objektiem tiek piemērotas likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" noteiktās likmes gadījumā, ja (..) fizisko personu īpašumā, tiesiskajā valdījumā vai lietošanā esošajiem objektiem – (..) taksācijas gada 1.janvārī plkst.0.00 dzīvesvieta ir deklarēta pilngadīgai personai. Ja īpašumā dzīvesvietu nav deklarējusi pilngadīga persona, tiek piemērota likme 1,5% no objekta kadastrālās vērtības. Tādējādi, pirmsšķietami, secināms, ka samazinātas nodokļa likmes piemērošanā tiek realizēta atšķirīga attieksme pēc personas vecuma. Atšķirīgai attieksmei nav objektīva un saprātīga pamata, ja tai nav leģitīma mērķa un ja nav samērīgas attiecības starp izraudzītajiem līdzekļiem un nospraustajiem mērķiem.

[2] Atbilstoši Siguldas novada pašvaldības sniegtajai argumentācijai, kas ietverta, vērtējot I.R. apstrīdēšanas iesniegumus (attiecīgi Siguldas novada pašvaldības 06.04.2020. atbilde Nr.4.3-10.8/844 un Nr.4.3.-10.8/845, kā arī 18.06.2020. Siguldas novada domes sēdes protokola izraksts Nr.7) par to, ka samazinātā nodokļa likme tiek piemērota tikai tādā gadījumā, ja īpašumā deklarējusies pilngadīga persona, nevar konstatēt šādas tiesību normas objektīvu un saprātīgu pamatojumu.

[2.1.] Pašvaldība atsaucas uz Satversmes tiesas 29.06.2018. spriedumu lietā Nr.2017-28-0306, kurā tiesa norādījusi, ka tādu nodokļu objektu, kuros ir deklarētas kādas personas dzīvesvieta, aplikšana ar samazināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi var noteiktos gadījumos veicināt pašvaldības funkciju un uzdevumu izpildi, tādējādi vispārīgi pašvaldība var piemērot samazinātā nekustamā īpašuma nodokļa likmi objektam, kurā persona ir deklarējusi savu dzīvesvietu. Tomēr pamatojums šādi realizētai atšķirīgai attieksmei argumentēts ar to, ka Dzīvesvietas deklarēšanas likums paredz, ka nepilngadīgs bērns dzīvo kopā ar vecākiem un attiecībās ar valsti un pašvaldību ir sasniedzams vecāku dzīvesvietā. Nepilngadīga bērna deklarēšanās vecāku dzīvesvietā tiek saistīta ar vecāku pienākumu rūpēties par bērnu līdz pilngadības sasniegšanai.

[2.2.] Pašvaldība uzsvērusi, ka šāds kritērijs noteikts, lai izvairītos no situācijām, kad nekustamajā īpašumā tiek deklarētas nepilngadīgas personas, kas tur faktiski nedzīvo (jo tiesiski vienas nevar tur atrasties), tikai ar mērķi nekustamajam īpašumam piemērot samazināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi. Ja pietiktu tikai ar to, ka nekustamajā īpašumā ir deklarēta jebkura persona, t.sk., nepilngadīga, regulējums nesasniegtu mērķi - nekustamais

īpašums visticamāk netiek izmantots dzīvošanai, jo nepilngadīgai personai nevar būt patstāvīga dzīvesvieta nošķirti no vecākiem (..).

[2.3.] Ar šādu regulējumu pašvaldība ievērojot atbildīgas budžeta plānošanas un teritorijas attīstības principus, un spēj izpildīt pašvaldības autonomās funkcijas. Tāpat Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinumā par Saistošo noteikumu redakciju nav izteikti iebildumi.

[3] Izvērtējot pašvaldības sniegto argumentāciju, tiesībsargs norāda, ka pašvaldība, samazinātas nodokļu likmes piemērošanai, diferencējot personas pēc to vecuma Saistošo noteikumu Nr.19 2.2.punkta ietvaros, ir pārkāpusi diskriminācijas aizliegumu. Jāņem vērā, ka atbilstoši Civillikuma 1.pantam tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības, tādējādi tādu tiesību normu pieņemšanai, kas ierobežo vienas personas tiesības, pārkāpjot Satversmē noteikto diskriminācijas aizliegumu, pretstatā tam, lai nepieļautu otras personas, iespējams, negodprātīgu rīcību, nav objektīva un saprātīga pamatojuma.

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21.pants noteic diskriminācijas aizliegumu, pamatojoties uz dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, kā arī saskaņā ar citiem diskriminācijas aizlieguma pamatiem.

Eiropas Cilvēktiesību Konvencijas 14.pants paredz diskriminācijas aizliegumu neatkarīgi no dzimuma, rases, ādas krāsas, valodas, ticības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, valstiskās vai sociālās izcelsmes, piederības kādai nacionālajai minoritātei, mantiskā stāvokļa, dzimšanas vai jebkura cita stāvokļa.

Latvijas Republikas Satversmes 91.pants noteic, ka cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas. Satversmes 91.panta otrajā teikumā ietvertā diskriminācijas aizlieguma principa mērķis ir izskaust atšķirīgu attieksmi, kas balstīta uz kādu nepieļaujamu kritēriju. Satversmes 91.panta otrais pants neuzskaita aizliegto kritēriju katalogu, jo likumdevējs atstāja "to noteikšanu interpretācijas praksei."

Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi, ka "diskriminācija [pamatojoties uz aizliegto kritēriju] ir konstatējama, ja atšķirīgai attieksmei nav objektīva un saprātīga pamatojuma, tas ir, ja tai nav leģitīma mērķa un tā nav proporcionāla starp veicamajām darbībām un sasniedzamo mērķi."

Vienlaikus tiesībsargs vērš uzmanību, ka diskriminācija ir atšķirīga attieksme, izslēgšana vai ierobežojums, kam par pamatu ir diskriminētās personas rase, ādas krāsa, tautība, valoda, dzimums, seksuālā orientācija, sociālā izcelsme, mantiskais vai ģimenes stāvoklis, invaliditāte (veselības stāvoklis), vecums, reliģiskā piederība, politiskā vai cita pārliecība vai citi apstākļi, ja tam nav pamatota un objektīva attaisnojuma vai ja trūkst samērīguma starp

sasniedzamo mērķi un izmantojamiem līdzekļiem.
Tātad var secināt, ka diskriminācija ir personisks tiesību aizskārums, kura pamatā ir konkrēti augstāk minētie kritēriji, un šādai atšķirīgai attieksmei nav pamatota attaisnojuma vai mērķa.

Jāņem vērā, ka nekustamais īpašums var piederēt arī nepilngadīgām personām un šāds īpašums var būt viņu deklarētā dzīvesvieta. Tādējādi šāda tiesību norma aizskar nepilngadīga bērna tiesības un intereses. Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta trešā daļa noteic, ka nepilngadīga bērna dzīvesvieta ir vecāku (aizbildņu) dzīvesvieta, ja vecāki (aizbildņi) nav deklarējuši viņa dzīvesvietu citur. Minētais neprezumē absolūtu faktu, ka nepilngadīgam bērnam ir jābūt deklarētam pie vecākiem. Turklāt tā paša likuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka nepilngadīgs bērns, kurš, pamatojoties uz bāriņtiesas lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi, ievietots bērnu aprūpes iestādē vai audžuģimenē citas pašvaldības administratīvajā teritorijā, saglabā reģistrāciju iepriekšējā dzīvesvietā, bet bērnu aprūpes iestādes vai audžuģimenes adresi norāda kā papildu adresi.

Aicinām ņemt vērā, ka pats fakts, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir sniegusi atzinumu par pašvaldības izstrādātajiem saistošajiem noteikumiem, nav vērtējams, kā pamats tam, ka noteikumi ir atbilstoši augstāk stāvošiem tiesību aktiem, t.sk., Latvijas Republikas Satversmei. Par to Siguldas novada pašvaldība var pārliecināties, iepazīstoties, piemēram, ar diviem Satversmes tiesas spriedumiem, kuros tiesībsargs norādīja uz pašvaldību saistošo noteikumu (tiesību normu) prettiesisko dabu un Satversmes tiesa pievienojās tiesībsarga konstatētajam. Proti:

- Satversmes tiesa pēc tiesībsarga pieteikuma par Rīgas domes 2015. gada 9. jūnija saistošo noteikumu Nr. 148 "Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā" 3.1.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91.pantam un Līguma par Eiropas Savienības darbību 18.panta pirmajai daļai un 21.panta pirmajai daļai, apstrīdēto tiesību normu, kas radīja atšķirīgu attieksmi pret īpašumā deklarētajiem ārzemniekiem, atzina par neatbilstošu Satversmes 91.pantam. Cita starp uz šo Satversmes tiesas spriedumu Siguldas novada pašvaldība atsauca savā argumentācijā.

- Satversmes tiesa pēc tiesībsarga pieteikuma atzina Jūrmalas pilsētas domes 04.09.2014. saistošo noteikumu Nr. 27 "Jūrmalas pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas noteikumi" 18. un 20. punktu par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam.

Arī šajos gadījumos Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija nebija norādījusi uz attiecīgo normu prettiesisko dabu.

Lai izslēgtu iespējamus konstitucionālās sūdzības riskus, tiesībsargs aicina veikt grozījumus Siguldas novada

	<p><i>pašvaldības 01.10.2014. saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā” to 2.2.punkta ietvarā, kā arī citos Saistošo noteikumu attiecīgajos punktos, kas saistīti ar nodokļa likmes diferencēšanu atkarībā no personas vecuma, proti, 2.2.1., 2.2.3.punkts, lai nediskriminētu personas vecuma stāvokļa dēļ.”</i></p> <p><i>Vienlaikus pašvaldībā saņemta arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 10.12.2020. vēstule, kurā ministrija norāda, ka, “<u>lai arī Ministrija iepriekš nebija izteikusi iebildumu par Saistošo noteikumu 2.2. apakšpunktu, atbalstot tiesībsarga izteikto aicinājumu un izteiktos argumentus, kā arī pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 5. panta piekto daļu, lūdzam Pašvaldību novērst riskus par atšķirīgas attieksmes esamību Saistošajos noteikumos Nr. 19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā” un likuma “Par pašvaldībām” 45. pantā noteiktajā kārtībā nosūtīt Ministrijai grozījumus Saistošajos noteikumos kad tie tiks pieņemti”.</u></i></p> <p><i>Ņemot vērā minēto, Siguldas novada pašvaldības domes 2014.gada 1.oktobra saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā” veikti grozījumi, izsakot noteikumu 2.punktu jaunā redakcijā, izslēdzot personas pilngadību kā nosacījumu nekustamā īpašuma nodokļa likmes apmēram. Attiecīgais regulējums piemērojams no 2019.gada 1.janvāra jeb dienas, kad saskaņā ar Siguldas novada pašvaldības domes 2018.gada 14.jūnija saistošajiem noteikumiem Nr.18 “Grozījumi Siguldas novada pašvaldības domes 2014.gada 1.oktobra saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā” stājās spēkā regulējums, kas citastarp noteica pilngadību kā nosacījumu nekustamā īpašuma nodokļa likmes apmēram.</i></p> <p><i>Ņemot vērā šo noteikumu atpakaļvērsto spēku, nekustamā īpašuma nodoklis, kas šajā periodā (2019.-2020.gads) tika piemērots atbilstoši šim regulējumam, tiks automātiski pārrēķināts, kā arī atmaksāts, pamatojoties uz personas iesniegumu.</i></p>
2. Īss projekta satura izklāsts	<p>Siguldas novada pašvaldības domes 2014.gada 1.oktobra saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā” veikti grozījumi, izsakot noteikumu 2.punktu jaunā redakcijā, izslēdzot personas pilngadību kā nosacījumu nekustamā īpašuma nodokļa likmes apmēram. Attiecīgais regulējums piemērojams no 2019.gada 1.janvāra jeb dienas, kad saskaņā ar Siguldas novada pašvaldības domes 2018.gada 14.jūnija saistošajiem noteikumiem Nr.18 “Grozījumi Siguldas novada pašvaldības domes 2014.gada 1.oktobra saistošajos noteikumos Nr.19 “Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Siguldas novadā” stājās spēkā regulējums, kas citastarp noteica pilngadību kā nosacījumu</p>

	nekustamā īpašuma nodokļa likmes apmēram.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Lai nodrošinātu grozīto saistošo noteikumu izpildi, jaunas institūcijas un darba vietas veidot nav nepieciešams. Projektam nav prognozējama būtiska ietekme uz pašvaldības budžetu.
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	Nav ietekmes uz uzņēmējdarbības vidi.
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	Par saistošo noteikumu piemērošanu var vērsties pie Finanšu pārvaldes nodokļu administratoriem Siguldas novada pašvaldības Pakalpojumu centrā Raiņa ielā 3, Siguldā, vai telefoniski pa tālruni 67385830.
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Saistošo noteikumu projekts publicēts Siguldas novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.sigulda.lv .

Priekšsēdētājs

(paraksts)

U. Mitrevics